

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพ และเพื่อเปรียบเทียบและหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กับคุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ประกอบไปด้วยข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบประเมินตนเองตามหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพของ Covey

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลการศึกษา ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะได้ ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

จากการสุ่มตัวอย่างจำนวน 262 คนจากแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด 293 ชุด จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 - ชั้นปีที่ 4 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไป

เพศ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 163 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 62.2 ส่วนเพศชายมีจำนวน 99 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37.8

อายุ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุ 20 ปี มีจำนวน 70 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 26.7 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 19 ปี มีจำนวน 67 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25.6 อายุ 21 ปี มีจำนวน 56 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.4 อายุ 22 ปี มีจำนวน 53 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20.2 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุด อยู่ที่อายุ 23 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.1

ชั้นปีที่กำลังศึกษา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีจำนวน 75 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 28.6 ชั้นปีที่ 2 มีจำนวน 70 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 26.7 ชั้นปีที่ 3 มีจำนวน 62 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 23.7 และชั้นปีที่ 4 มีจำนวน 55 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21

ภาควิชา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาจากภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา โดยมีจำนวน 108 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 41.2 รองลงมาคือภาควิชาภูมิศาสตร์ มีจำนวน 106 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 40.5 และมีนักศึกษาจากภาควิชาไทยศึกษาน้อยที่สุด โดยมีจำนวน 48 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18.3

เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุดอยู่ในช่วงระหว่าง 3.00 - 3.49 มีจำนวน 89 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 34 รองลงมาคือเกรดเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.50 - 2.99 มีจำนวน 83 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.7 รองลงมาคือ 3.50 ขึ้นไป มีจำนวน 37 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14 รองลงมาคือช่วง 2.00 - 2.49 มีจำนวน 36 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.7 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุดนั้นอยู่ในช่วง ต่ำกว่า 2.00 มีจำนวน 17 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.5

เกรดเฉลี่ยสะสม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วงระหว่าง 3.00 - 3.49 มีจำนวน 97 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37 รองลงมาคือเกรดเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.50 - 2.99 มีจำนวน 89 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 34 รองลงมาอยู่ในช่วง 2.00 - 2.49 มีจำนวน 47 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.9 รองลงมาคือ 3.50 ขึ้นไป มีจำนวน 21 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุดนั้นอยู่ในช่วง ต่ำกว่า 2.00 มีจำนวน 8 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.1

ลำดับในครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นลูกคนเล็ก มีจำนวน 100 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38.2 รองลงมาเป็นลูกคนเดียว มีจำนวน 94 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 35.9 รองลงมาคือลูกคนโต มีจำนวน 54 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20.6 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือลูกคนกลาง มีจำนวน 14 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.3

บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนมาก

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ปัจจุบันอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา มีจำนวน 135 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 51.5 รองลงมาคืออาศัยอยู่กับเพื่อน มีจำนวน 56 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.4

อันดับสามคืออาศัยอยู่คนเดียว มีจำนวน 30 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.5 รองลงมาคืออาศัยอยู่กับมารดาคนเดียว มีจำนวน 19 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.3 รองลงมาคืออาศัยอยู่กับบิดาคนเดียว มีจำนวน 16 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.1 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่กับญาติพี่น้องมีน้อยที่สุด คือมีจำนวนเพียง 6 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.3

สถานภาพบิดา/มารดา

สถานภาพของบิดา/มารดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ อาศัยอยู่ด้วยกัน มีจำนวน 200 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 76.3 รองลงมาคือ สถานภาพแยกกันอยู่ มีจำนวน 43 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.3 และอันดับสุดท้ายคือบิดา และ/หรือมารดาเสียชีวิต มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3

อาชีพของบิดา

อาชีพของบิดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ ข้าราชการ มีจำนวน 70 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 26.7 รองลงมาคือ ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีจำนวน 51 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.5 อันดับสามคือ อาชีพรับจ้าง มีจำนวน 41 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.6 รองลงมาคือพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 29 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.1 เกษตรกร มีจำนวน 27 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.3 พนักงานบริษัทเอกชน มีจำนวน 23 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.8 อาชีพอื่น ๆ (รวมถึงบิดาเสียชีวิต) มีจำนวน 12 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.6 และอันดับสุดท้ายคือ พ่อบ้าน/ว่างงาน มีจำนวน 12 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.4

อาชีพของมารดา

อาชีพของมารดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีจำนวน 83 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.7 รองลงมาคือ ข้าราชการ มีจำนวน 47 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.9 อันดับสามคือ อาชีพรับจ้าง มีจำนวน 36 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.7 แม่บ้าน/ว่างงาน มีจำนวน 29 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.1 เกษตรกร มีจำนวน 24 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.2 พนักงานบริษัทเอกชน มีจำนวน 17 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.5 พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 16 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.1 และอันดับสุดท้ายคือ อาชีพอื่น ๆ (รวมถึงมารดาเสียชีวิต) มีจำนวน 10 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.8

จำนวนเพื่อนสนิท

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเพื่อนสนิท 0-3 คน มีจำนวน 151 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 57.6 รองลงมาคือมีจำนวนเพื่อนสนิท 4-7 คน มีจำนวน 77 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29.4 และอันดับสุดท้ายคือมีเพื่อนสนิทตั้งแต่ 8 คนขึ้นไป มีจำนวน 34 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13

ประวัติการทำงานพิเศษหรือมีรายได้เสริม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยทำงานพิเศษหรือมีรายได้เสริม มีจำนวน 145 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 55.3 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เคยทำงานพิเศษหรือมีรายได้นั้น มีจำนวน 117 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 44.7 ซึ่งแตกต่างกันไม่มากเท่าใดนัก

ประสบการณ์ในการเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่เคยและไม่เคยเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษานั้น มีจำนวนเท่ากัน คือ 131 คน

ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ มีจำนวน 189 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 72.1 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ มีจำนวน 73 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 27.9

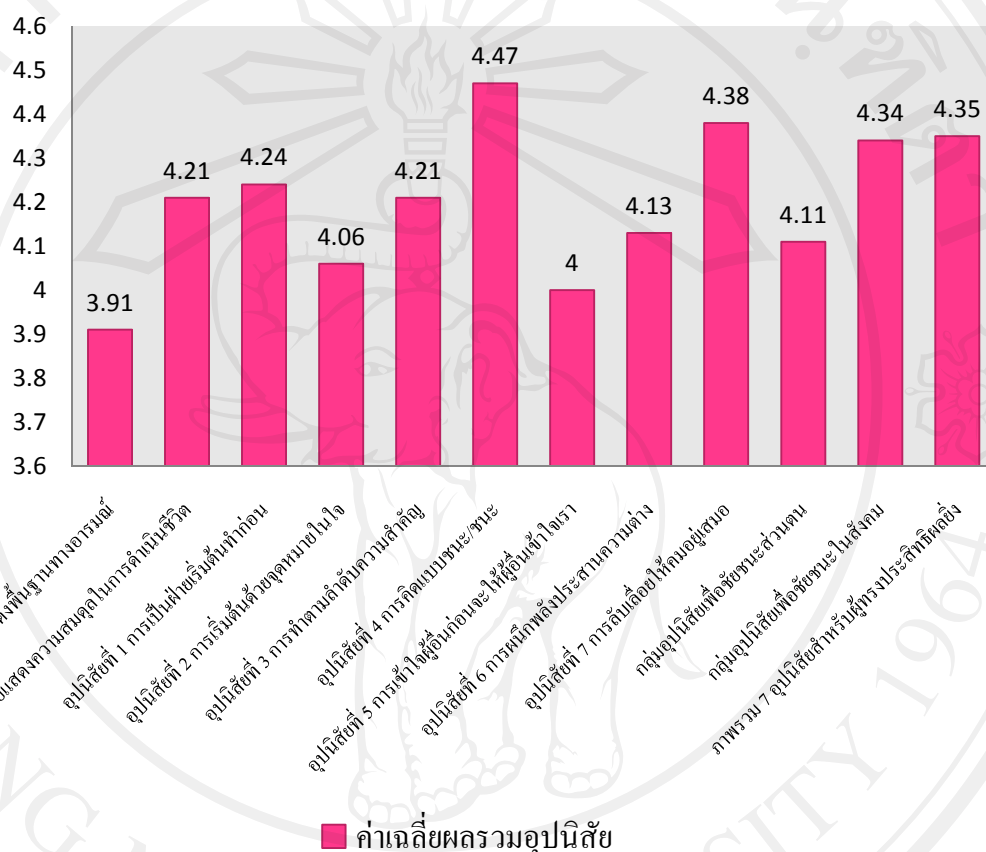
ความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เต็มใจเข้าร่วมกิจกรรม มีจำนวน 83 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.7 รองลงมาคือ เฉยๆ มีจำนวน 75 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 28.6 รองลงมาคือ เต็มใจอย่างยิ่ง มีจำนวน 70 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 26.7 ไม่เต็มใจ มีจำนวน 18 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.9 และกลุ่มไม่เต็มใจอย่างยิ่ง มีจำนวนน้อยที่สุด มีจำนวน 16 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.1

ประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง มีจำนวน 147 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 56.1 ส่วนกลุ่มที่เคยเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง มีจำนวน 115 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 43.9

ส่วนที่ 2 ข้อมูลค่าเฉลี่ยของอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความ
สมคูลของการดำเนินชีวิตและ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง
สร้างแผนภูมิแท่งเพื่อแสดงการเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย

ภาพ 1 แสดงค่าเฉลี่ยผลรวมของระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัย
แสดงความสมคูลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัย และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

จากภาพ 1 พบว่า นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีระดับอุปนิสัย
สูงที่สุดอยู่ในระดับมาก อันได้แก่ อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 7 การกลับเอื้อ
ให้คนอื่นอยู่เสมอ ภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง และกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะใน
สังคม โดยที่อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด นอกเหนือจากอุปนิสัยและ
กลุ่มอุปนิสัยดังกล่าวแล้ว นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีระดับอุปนิสัยอยู่ใน
ระดับค่อนข้างมาก ได้แก่ อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยแสดงความสมคูลใน
การดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อุปนิสัยที่ 6 การหนักพลงประสาน

ความต่าง กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา และอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ส่วนที่ 3 คุณลักษณะทั่วไปกับระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดง ความสมดุลของการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

ผู้ศึกษาได้ตั้งสมมติฐานในการทดสอบทั้งหมด 85 สมมติฐาน จากคุณลักษณะทั่วไปที่นำมาวิเคราะห์นั้นมีทั้งหมด 17 คุณลักษณะ ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ภาควิชา เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด เกรดเฉลี่ยสะสม ลำดับในครอบครัว บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนมาก สถานภาพของบิดา/มารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา จำนวนเพื่อนสนิท ประวัติการทำงาน พิเศษหรือมีรายได้เสริม ประสบการณ์การเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม นักศึกษา ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ ความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง กับ 5 ระดับอุปนิสัย ได้แก่ อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลของการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง เมื่อนำมาทดสอบด้วยวิธีทางสถิติคือการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม (t-Test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์พหุคูณแล้ว สามารถสรุปจำแนกออกตามคุณลักษณะทั่วไปได้ดังนี้

เพศ พบว่า เพศมีอิทธิพลต่อระดับอุปนิสัย โดยนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพศหญิงมีระดับอุปนิสัยทั้ง 5 สูงกว่านักศึกษาเพศชาย

อายุ พบว่า อายุไม่มีอิทธิพลต่อระดับอุปนิสัย โดยนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน มีระดับอุปนิสัยทั้ง 5 ไม่แตกต่างกัน

ชั้นปีที่กำลังศึกษา พบว่า ชั้นปีที่กำลังศึกษาไม่มีอิทธิพลต่อระดับอุปนิสัย โดยนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีชั้นปีที่กำลังศึกษาแตกต่างกัน มีระดับอุปนิสัยทั้ง 5 ไม่แตกต่างกัน

ภาควิชา พบว่า ภาควิชาไม่มีอิทธิพลต่อระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว ระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และระดับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง โดยนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว น้อยกว่านักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

ศึกษา นักศึกษาภาควิชาภูมิศาสตร์มีระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคมและระดับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งน้อยกว่านักศึกษาภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาและนักศึกษาภาควิชาไทยศึกษา

เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุด พบว่า เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุดไม่มีอิทธิพลต่อระดับอุปนิสัย โดยนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีช่วงเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุดแตกต่างกัน มีระดับอุปนิสัยทั้ง 5 ไม่แตกต่างกัน

เกรดเฉลี่ยสะสม พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมไม่มีอิทธิพลต่อระดับอุปนิสัย โดยนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีช่วงเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกัน มีระดับอุปนิสัยทั้ง 5 ไม่แตกต่างกัน

ลำดับในครอบครัว พบว่า ลำดับในครอบครัวมีอิทธิพลต่อระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ ระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว และระดับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง โดยนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ที่เป็นลูกคนเดียวมีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์และระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว น้อยกว่านักศึกษาที่เป็นลูกคนโตและลูกคนเล็ก และมีระดับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งน้อยกว่านักศึกษาที่เป็นลูกคนโต คนกลาง และคนเล็ก

บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนมาก พบว่า บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนมากมีอิทธิพลต่อระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ ระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต และระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว โดยนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาเป็นส่วนมากมีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์มากกว่านักศึกษาที่อาศัยอยู่กับญาติเป็นส่วนมาก และอาศัยอยู่คนเดียวเป็นส่วนมาก นักศึกษาที่อาศัยอยู่กับมารดาเป็นส่วนมากมีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์มากกว่านักศึกษาที่อาศัยอยู่กับญาติเป็นส่วนมาก, อาศัยอยู่กับบิดาเป็นส่วนมาก, อาศัยอยู่กับเพื่อนเป็นส่วนมาก, และอาศัยอยู่คนเดียวเป็นส่วนมาก นักศึกษาที่อาศัยอยู่กับคนเดียวเป็นส่วนมากมีระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิตน้อยกว่านักศึกษาที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาเป็นส่วนมาก, อาศัยอยู่กับมารดาเป็นส่วนมาก และอาศัยอยู่กับเพื่อนเป็นส่วนมาก นักศึกษาที่อาศัยอยู่กับบิดาเป็นส่วนมากมีระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัวน้อยกว่านักศึกษาที่อาศัยอยู่กับมารดาเป็นส่วนมาก นักศึกษาที่อาศัยอยู่กับญาติเป็นส่วนมากมีระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัวน้อยกว่านักศึกษาที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาเป็นส่วนมากและอาศัยอยู่กับมารดาเป็นส่วนมาก

สถานภาพของบิดา/มารดา พบว่า สถานภาพของบิดา/มารดาไม่มีอิทธิพลต่อระดับอุปนิสัย โดยนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีสถานภาพของบิดา/มารดาแตกต่างกัน มีระดับอุปนิสัยทั้ง 5 ไม่แตกต่างกัน

อาชีพของบิดา พบว่า อาชีพของบิดามีอิทธิพลต่อระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ ระดับอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต ระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว โดยนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ที่บิดาประกอบอาชีพเกษตรกรมีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์น้อยกว่านักศึกษาที่บิดาประกอบอาชีพอื่น ๆ นักศึกษาที่บิดาประกอบอาชีพเกษตรกรมีระดับอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิตน้อยกว่านักศึกษาที่บิดาประกอบอาชีพข้าราชการ, พนักงานรัฐวิสาหกิจ, ประกอบธุรกิจส่วนตัว, รับจ้าง และอาชีพอื่น ๆ นักศึกษาที่บิดาประกอบอาชีพพ่อบ้านมีระดับอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิตน้อยกว่านักศึกษาที่บิดาประกอบอาชีพข้าราชการ, พนักงานรัฐวิสาหกิจ และประกอบธุรกิจส่วนตัว นักศึกษาที่บิดาประกอบอาชีพข้าราชการมีระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัวมากกว่านักศึกษาที่บิดาประกอบอาชีพเกษตรกร

อาชีพของมารดา พบว่า อาชีพของมารดามีอิทธิพลต่อระดับอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิตและระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม โดยนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ที่มารดาประกอบอาชีพข้าราชการมีระดับอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิตมากกว่านักศึกษาที่มารดาประกอบอาชีพเกษตรกร นักศึกษาที่มารดาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวมีระดับอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิตมากกว่านักศึกษาที่มารดาประกอบอาชีพเกษตรกรและประกอบอาชีพอื่น ๆ นักศึกษาที่มารดาประกอบอาชีพเกษตรกรมีระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคมน้อยกว่านักศึกษาที่มารดาประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ, พนักงานบริษัทเอกชน และประกอบธุรกิจส่วนตัว

จำนวนเพื่อนสนิท พบว่า จำนวนเพื่อนสนิทไม่มีอิทธิพลต่อระดับอุปนิสัย โดยนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีช่วงจำนวนเพื่อนสนิทแตกต่างกัน มีระดับอุปนิสัยทั้ง 5 ไม่แตกต่างกัน

ประวัติการทำงานพิเศษหรือมีรายได้เสริม พบว่า ประวัติการทำงานพิเศษหรือมีรายได้เสริมมีอิทธิพลต่อระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์และระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว โดยนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ที่ไม่เคยทำงานพิเศษและไม่มียาได้เสริมมีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์และระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัวมากกว่านักศึกษาที่เคยทำงานพิเศษและมีรายได้เสริม

ประสบการณ์การเป็นผู้ริเริ่มผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา พบว่า ประสบการณ์การเป็นผู้ริเริ่มผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษาไม่มีอิทธิพลต่อระดับอุปนิสัย โดยนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์การเป็นผู้ริเริ่มผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกันมีระดับอุปนิสัยทั้ง 5 ไม่แตกต่างกัน

เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง มีระดับอุปนิสัยทั้ง 5 มากกว่านักศึกษาที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างอุปนิสัย กลุ่มอุปนิสัยและคุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์

จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์โดยวิธีการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-moment Correlation Coefficient) พบว่า

การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างอุปนิสัย และกลุ่มอุปนิสัย

ทุกอุปนิสัยและกลุ่มอุปนิสัย มีความสัมพันธ์กัน โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (2-tailed) ซึ่งอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ มีความสัมพันธ์กับอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนที่จะให้ผู้อื่นเข้าใจเรามากที่สุด และอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัวคนสูงที่สุด

การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทั่วไปกับอุปนิสัยและกลุ่มอุปนิสัย

เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุดและเกรดเฉลี่ยสะสม มีความสัมพันธ์กับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ และอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนที่จะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 กับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความแตกต่าง อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

อภิปรายผล

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์

จากการศึกษา พบว่า ระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 โดยที่อุปนิสัยข้อ ๑ นั้นแสดงความเมตตาและความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.97 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก รองลงมาคืออุปนิสัยข้อ ๓ นั้นเป็นคนรักษาสัญญาและให้ความสำคัญต่อข้อผูกพัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เท่ากับ 3.93 สุดท้ายคืออุปนิสัยข้อ ๖ นั้นไม่พูดถึงสิ่งที่ไม่ดีของผู้อื่นลับหลัง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมากเช่นเดียวกัน เท่ากับ 3.85 ดังนั้นพอจะสรุปได้ว่า นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ให้ความสำคัญกับความมีเมตตาต่อบุคคลรอบข้างมากที่สุด ซึ่งคุณลักษณะทั่วไปที่มีอิทธิพลต่ออุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ ได้แก่ เพศ ลำดับในครอบครัว บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนมาก อาชีพของบิดา ประวัติการทำงานพิเศษหรือมีรายได้เสริม ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ ความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

แต่ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีต เนื่องจาก ผลการศึกษาจากงานวิจัยของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) พบว่า ค่าเฉลี่ยของอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์อยู่ในระดับมาก แตกต่างจากการค้นคว้าแบบอิสระนี้ที่ค่าเฉลี่ยของอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต

จากการศึกษา พบว่า ระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 โดยที่อุปนิสัยข้อ ๑ นั้นทุ่มเทในสิ่งที่ฉันทำ แต่ไม่ถึงกับทำให้หมดแรงหรือหมดสภาพ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.32 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก รองลงมาคืออุปนิสัยข้อ ๖ เวลาทำงาน ฉันคำนึงถึงจุดสนใจและความต้องการของคนที่กำลังทำงานให้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เท่ากับ 4.2 สุดท้ายคืออุปนิสัยข้อ ๓ นั้นสามารถให้เวลาอย่างสมดุลในแง่มุมต่าง ๆ ของชีวิต การงาน ครอบครัว

เพื่อน และอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เท่ากับ 4.04 ดังนั้นพอจะสรุปได้ว่า นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์มีการประเมินตัวเอง ได้ดีที่สุดในเรื่อง รู้จักความพอดี ไม่หักโหม มากจนเกินไป ซึ่งคุณลักษณะทั่วไปที่มีอิทธิพลต่ออุปนิสัยแสดงความสามารถในการดำเนินชีวิต ได้แก่ เพศ บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนมาก อาชีพของบิดา ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แต่ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีต เนื่องจาก ผลการศึกษาจากงานวิจัยของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) พบว่า ค่าเฉลี่ยของอุปนิสัยแสดงความสามารถในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับมาก แตกต่างจากการค้นคว้าแบบอิสระนี้ที่ค่าเฉลี่ยของอุปนิสัยแสดงความสามารถในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน

จากการศึกษา พบว่า ระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 โดยที่อุปนิสัยข้อ ฉันควบคุมชีวิตตัวเองได้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.55 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก รองลงมาคืออุปนิสัยข้อ ฉันทุ่มเทความพยายามในสิ่งที่ฉันสามารถทำได้ มากกว่าในสิ่งที่ฉันไม่สามารถทำได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เท่ากับ 4.09 สุดท้ายคืออุปนิสัยข้อ ฉันรับผิดชอบต่ออารมณ์และการกระทำของฉันมากกว่าที่จะโทษผู้อื่นหรือสิ่งรอบข้าง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เท่ากับ 3.97 ดังนั้นพอจะสรุปได้ว่า นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ ให้ความสำคัญกับการเข้าใจและยอมรับการดำเนินชีวิตของตนเองมากที่สุด ก่อนที่จะเริ่มทำความเข้าใจกับสิ่งรอบข้าง

แต่จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีต เนื่องจาก ผลการศึกษาจากงานวิจัยของฉันทวรารักษ์ ประหยัดผล (2549) พรศิริ พิพัฒน์พานิช (2550) และจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) พบว่า อุปนิสัยที่ 1 มีค่าเฉลี่ยค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับอุปนิสัยอื่น แต่ผลการศึกษาที่ค่อนข้างเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของธัตถ์ธนนันท์ เกียรติไชยากร (2554) คือค่าเฉลี่ยของระดับอุปนิสัยที่ 1 อยู่ในลำดับต้น ๆ คือเป็นอันดับที่ 1 ในขณะที่งานวิจัยนี้ค่าเฉลี่ยของระดับอุปนิสัยที่ 1 อยู่ในลำดับที่ 3

อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ

จากการศึกษา พบว่า ระดับอุปนิสัยที่ 2 เริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจของนักศึกษาคณะ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 โดยที่ อุปนิสัยข้อ 1 ฉันรู้ว่าฉันต้องการความสำเร็จอะไรในชีวิต มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.15 อยู่ใน ระดับค่อนข้างมาก รองลงมาคืออุปนิสัยข้อ 2 ฉันจัดการและเตรียมสิ่งต่าง ๆ เป็นอย่างดีเพื่อ หลีกเลี่ยงการกระทำแบบเร่งด่วนหรือแบบฉุกเฉิน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เท่ากับ 3.99 สุดท้ายคืออุปนิสัยข้อ 3 ฉันเริ่มต้นแต่ละสัปดาห์ด้วยเป้าหมายที่ชัดเจนว่า ฉันต้องการทำอะไรให้ สำเร็จ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เท่ากับ 3.98 ดังนั้นพอจะสรุปได้ว่า นักศึกษาคณะ สังคมศาสตร์ รู้จักตนเองว่าสิ่งที่ต้องการคืออะไร เพื่อที่จะวางแผนและรับมือกับสิ่งที่อาจเกิดขึ้นได้ ในอนาคต

แต่จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตเช่นเดียวกับ อุปนิสัยที่ 1 เนื่องจากผลการศึกษาจากงานวิจัยของฉันทวรพงศ์ ประหยัดผล (2549) พรศิริ พิพัฒน์พานิช (2550) และจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) พบว่า อุปนิสัยที่ 2 มีค่าเฉลี่ยค่อนข้างมาก เมื่อเทียบกับอุปนิสัยอื่น แต่ผลการศึกษานี้ค่อนข้างเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของ รัชต์ธรณนัญ เกียรติไชยากร (2554) คือค่าเฉลี่ยของระดับอุปนิสัยที่ 2 อยู่ในลำดับรั้งท้าย ถือเป็น อันดับที่ 5 ในขณะที่งานวิจัยนี้ ค่าเฉลี่ยของระดับอุปนิสัยที่ 2 อยู่ในลำดับที่ 6

อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ

จากการศึกษา พบว่า อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญของนักศึกษาคณะ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 โดยที่ อุปนิสัยข้อ 1 สิ่งต่าง ๆ ที่ฉันทำทุกวันมีความหมายและเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ฉันไปสู่เป้าหมายที่วาง ไว้ในชีวิต มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.28 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก รองลงมาคืออุปนิสัยข้อ 2 ฉัน ไม่ยอมให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญที่ต้องทำในชีวิตหายไปเพราะกิจกรรมที่วุ่นวายอื่น ๆ ในแต่ละวัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เท่ากับ 4.19 สุดท้ายคืออุปนิสัยข้อ 3 ฉันมีวินัยในการทำตาม แผนต่าง ๆ (ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ไม่ปล่อยเวลาให้สูญเปล่าและอื่น ๆ) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ค่อนข้างมาก เท่ากับ 4.03 ดังนั้นพอจะสรุปได้ว่า นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มีการวางแผนการ ใช้ชีวิตในแต่ละวันเป็นอย่างดีเพื่อให้ไปถึงเป้าหมายสูงสุดของชีวิตอย่างราบรื่น

ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของพรศิริ พิพัฒน์พานิช (2550) ซึ่งค่าเฉลี่ย ของระดับอุปนิสัยที่ 3 อยู่ในลำดับที่ 4 เช่นเดียวกับการค้นคว้าแบบอิสระนี้

อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ

จากการศึกษา พบว่า อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ ของนักศึกษาคณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 โดยที่อุปนิสัยข้อ
เวลาแก้ไขข้อขัดแย้ง ฉันพยายามหาวิธีที่ทำให้ทุกฝ่ายได้ประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.47
อยู่ในระดับมาก รองลงมาคืออุปนิสัยข้อ ฉันให้ความร่วมมือกับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
เท่ากับ 4.42 สุดท้ายคืออุปนิสัยข้อ ฉันให้ความสำคัญกับความสำเร็จของผู้อื่นเท่า ๆ กับของตนเอง
มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เท่ากับ 4.33 ดังนั้นพอจะสรุปได้ว่า นักศึกษาคณะ
ศึกษาศาสตร์ ให้ความสำคัญกับการอาศัยหลักการประนีประนอม โดยคำนึงถึงผลประโยชน์
ร่วมกันและการรักษาน้ำใจของแต่ละฝ่ายมากที่สุด

ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของพรศิริ พิพัฒน์พานิช (2550) ซึ่งค่าเฉลี่ย
ของระดับอุปนิสัยที่ 4 มีค่ามากที่สุด เช่นเดียวกับการค้นคว้าแบบอิสระนี้

อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา

จากการศึกษา พบว่า อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา ของ
นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
4.00 โดยที่อุปนิสัยข้อ เวลาฟัง ฉันพยายามทำความเข้าใจผู้พูดจากมุมมองของผู้พูด ไม่ใช่แค่จาก
มุมมองของฉันเท่านั้น มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.02 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก รองลงมาคือ
อุปนิสัยข้อ ฉันพยายามทำความเข้าใจถึงมุมมองของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก
เท่ากับ 3.99 สุดท้ายคืออุปนิสัยข้อ ฉันเป็นคนอ่อนไหวต่อความรู้สึกของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน
ระดับค่อนข้างมาก เท่ากับ 3.97 ดังนั้นพอจะสรุปได้ว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มีแนวทางที่
จะทำความเข้าใจผู้อื่นก่อน เริ่มจากการเป็นผู้ฟังที่ดี ที่สามารถมองในมุมกลับจากมุมมองของผู้พูด
เพื่อให้เปิดใจกว้างยอมรับความเป็นจริงได้มากขึ้น

ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของฉันทวารงค์ ประหยัดผล (2549) ซึ่ง
ค่าเฉลี่ยของระดับอุปนิสัยที่ 5 มีค่าน้อยที่สุด เช่นเดียวกับการค้นคว้าแบบอิสระนี้

อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่าง

จากการศึกษา พบว่า อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่าง ของนักศึกษาคณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 โดยที่
อุปนิสัยข้อ ฉันชอบกระตุ้นให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.12 อยู่ใน
ระดับค่อนข้างมาก รองลงมาคืออุปนิสัยข้อ ฉันเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการแสวงหา

แนวความคิดและวิธีแก้ไขปัญหาที่แปลกใหม่และดีกว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เท่ากับ 4.09 สุดท้ายคืออุปนิสัยข้อ ฉนั้นให้ความสำคัญและค้นหาสิ่งที่อยู่ภายในใจของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เท่ากับ 4.06 ดังนั้นพอจะสรุปได้ว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สนใจที่จะรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลรอบข้างมากที่สุดซึ่งถือเป็นสิ่งที่ดี คือนอกจากจะเป็นการเปิดมุมมองใหม่ ๆ แล้วยังเป็นการกระตุ้นให้การทำงานร่วมกันนั้นมีประสิทธิภาพเนื่องจากได้ข้อคิดเห็นจากทุก ๆ ฝ่าย

ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของรัตธนณัญ เกียรติไชยากร (2554) ซึ่งค่าเฉลี่ยของระดับอุปนิสัยที่ 6 อยู่ในลำดับที่ 5 เช่นเดียวกับการค้นคว้าแบบอิสระนี้

อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ

จากการศึกษา พบว่า อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 โดยที่อุปนิสัยข้อ ฉนั้นใช้เวลาในการหาความหมายและความสุขในชีวิต มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.44 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคืออุปนิสัยข้อ ฉนั้นพยายามอย่างมากที่จะสร้างและปรับปรุงความสัมพันธ์กับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เท่ากับ 4.31 สุดท้ายคืออุปนิสัยข้อ ฉนั้นให้ความสำคัญกับสุขภาพทางกายและความเป็นอยู่ที่ดีของฉนั้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เท่ากับ 4.29 ดังนั้นพอจะสรุปได้ว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ให้ความสำคัญกับเป้าหมายสูงสุดในชีวิตมากที่สุด ซึ่งถือเป็นความสำเร็จของชีวิตในระยะยาว แสดงว่านักศึกษามีการมองการณ์ไกล ไม่ได้มองแต่ความสุขในระยะสั้นชั่วคราว ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึงมากที่สุดในการดำรงชีวิต

ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) และรัตธนณัญ เกียรติไชยากร (2554) ซึ่งค่าเฉลี่ยของระดับอุปนิสัยที่ 7 อยู่ในลำดับที่ 2 เช่นเดียวกับการค้นคว้าแบบอิสระนี้

กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตน

จากการศึกษา พบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีระดับกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนตนอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 โดยมีระดับอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ดังนั้นพอจะสรุปได้ว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มีการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ให้แก่ตนเองอยู่เสมอ และฝึกหัดใช้พลังที่มีอยู่ในตัวอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ อย่างฉลาดและสมดุล ซึ่งจะทำได้ก็ต้องเป็นคนที่ชอบลงมือก่อน โดยหมั่นเติมพลังให้ชีวิต (แพรรักษ์ร ขอดแก้ว, 2552: ออนไลน์) ซึ่งคุณลักษณะทั่วไปที่มีอิทธิพล

ต่อระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว ได้แก่ เพศ ภาควิชา ลำดับในครอบครัว บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนมาก อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ประวัติการทำงานพิเศษหรือมีรายได้เสริม ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ ความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม

จากการศึกษา พบว่า นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีระดับกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 โดยมีระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ดังนั้นพอจะสรุปได้ว่า นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับประโยชน์ทั้งสองฝ่าย มองเห็นคุณค่าของตัวเองและคุณค่าของผู้อื่น ซึ่งคุณลักษณะทั่วไปที่มีอิทธิพลกับระดับกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม ได้แก่ เพศ ภาควิชา อาชีพของมารดา ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ ความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

ภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

จากการศึกษา พบว่า นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 โดยมีระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ซึ่งคุณลักษณะทั่วไปที่มีอิทธิพลกับระดับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ได้แก่ เพศ ภาควิชา ลำดับในครอบครัว ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

กล่าวโดยสรุปคือ การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีผลการศึกษาสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของพรศิริ พิพัฒน์พานิช (2550) และธัตถ์ชนนัญ เกียรติไชยากร (2554) มากที่สุด เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยของอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ และอุปนิสัยที่ 7 การับเลื้อยให้คมอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก และอยู่ในอันดับสูงที่สุดเมื่อเทียบกับอุปนิสัยอื่น ๆ

ข้อค้นพบ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ มีข้อค้นพบดังนี้

- นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีค่าเฉลี่ยของอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะมากที่สุด และค่าเฉลี่ยของอุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเราน้อยที่สุดใน 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

- นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีเพียง 2 อุปนิสัยจาก 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ และอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ

- นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีค่าเฉลี่ยของภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยของอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์น้อยที่สุดในกลุ่มอุปนิสัย

- นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีเพียง 2 กลุ่มอุปนิสัยที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคมและภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

- จากคุณลักษณะทั่วไป 17 คุณลักษณะ มี 10 คุณลักษณะที่มีอิทธิพลต่อค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัย ได้แก่ เพศ ภาควิชา ลำดับในครอบครัว บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนมาก อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ประวัติการทำงานพิเศษหรือมีรายได้เสริม ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ ความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

- คุณลักษณะทั่วไปด้านเพศ ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง มีอิทธิพลกับระดับอุปนิสัยทั้ง 5 อุปนิสัย คือ อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

- นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพศหญิง มีระดับอุปนิสัยทั้ง 5 อุปนิสัย คือ อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง สูงกว่านักศึกษาเพศชาย

- นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจมีระดับอุปนิสัยทั้ง 5 อุปนิสัย คือ อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลใน

การดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง มากกว่านักศึกษาที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ

- นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่เคยมีประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง มีระดับอุปนิสัยทั้ง 5 อุปนิสัย คือ อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง มากกว่านักศึกษาที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

- นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ที่ไม่เคยทำงานพิเศษและไม่มีรายได้เสริมมีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์และระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัวมากกว่านักศึกษาที่ทำงานพิเศษและมีรายได้เสริม

- อาชีพของบิดา มีอิทธิพลต่อระดับอุปนิสัยมากกว่าอาชีพของมารดา โดยที่อาชีพของบิดามีอิทธิพลต่อระดับอุปนิสัย 3 อุปนิสัย คือ อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต และกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว ส่วนอาชีพของมารดามีอิทธิพลต่อระดับอุปนิสัย 2 อุปนิสัย คือ กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว และกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม

- ระดับอุปนิสัย ไม่ได้แปรผันตามอายุ

- คุณลักษณะทั่วไปด้านช่วงอายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด เกรดเฉลี่ยสะสม สถานภาพของบิดา/มารดา จำนวนเพื่อนสนิท และประสบการณ์การเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ไม่มีอิทธิพลกับระดับอุปนิสัยใดทั้ง 5 อุปนิสัย คือ อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสุขในชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1. ประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งนั้นมีผลต่อระดับอุปนิสัยของนักศึกษา ดังนั้นคณะสังคมศาสตร์จึงควรมีการบรรจุหลักสูตรเกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง ไว้ในกระบวนวิชาที่เกี่ยวข้อง หรือเปิดกระบวนวิชาใหม่ เพื่อให้มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งโดยตรง เพื่อเป็นการกระตุ้นส่งเสริมให้นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มีความเป็นผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง นอกจากนี้ยังควรเพิ่มในส่วนของการจัดซื้อหนังสือและตำราเกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง สำหรับห้องสมุดคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้า

2. ความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษานั้นมีผลต่อระดับอุปนิสัยของนักศึกษา ดังนั้นคณะสังคมศาสตร์จึงควรจัดกิจกรรมร่วมกันที่น่าสนใจซึ่งดึงดูดความต้องการของนักศึกษาให้อยากเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจเอง ไม่ใช่การบังคับ การที่มีการกำหนดกฎเกณฑ์หรือการสัญญาว่าจะให้ เช่น คะแนนพิเศษ เกรดรายวิชา หรือสิทธิพิเศษใด ๆ สำหรับผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม จะทำให้การเข้าร่วมกิจกรรมนั้นออกมาเป็นรูปแบบของการกึ่งบังคับ ซึ่งไม่ได้ก่อให้เกิดผลดีต่อระดับอุปนิสัยของนักศึกษา ทางคณะสังคมศาสตร์ต้องมีการหารือร่วมกับนักศึกษาเพื่อหาแนวทางร่วมกันที่ต่างฝ่ายต่างยอมรับได้ รับฟังเสียงสะท้อนจากนักศึกษาว่าต้องการให้กิจกรรมนั้นออกมาอยู่ในรูปแบบใด การที่นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและวางแผนการจัดกิจกรรม จะเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกอยากเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจเอง เนื่องจากเกิดความรู้สึกความเป็นเจ้าของ ตามหลักการทางจิตวิทยา

3. คณะสังคมศาสตร์ควรมีการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกเวลาเรียน เพราะเมื่อมองลึกลงไปยังอุปนิสัยย่อยชื่อ ‘ฉันไม่พูดถึงสิ่งที่ไม่ดีของผู้อื่นลับหลัง’ ในส่วนของอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด จึงควรมีการนำเอาหลักคุณธรรมจริยธรรมเข้ามาช่วย การสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมระหว่างการเรียนการสอนภายในห้องเรียนก็เป็นสิ่งที่ดี และทางคณะสังคมศาสตร์ควรมีการจัดค่ายคุณธรรมหรือค่ายอาสา ที่กระตุ้นให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ซึ่งส่งผลให้เกิดความกลมเกลียวขึ้นในหมู่คณะและรู้สึกถึงความเป็นพวกพ้อง

4. คณะสังคมศาสตร์ควรจัดกิจกรรมที่เป็นการฝึกฝนทักษะในการคิด และการแก้ปัญหา เช่น การสร้างสถานการณ์จำลองแล้วแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มเพื่อกระตุ้นการคิดแบบชนะ/ชนะ เพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดร่วมกัน โดยจัดขึ้นเป็นประจำ เพื่อเป็นการพัฒนาและฝึกฝนทักษะกระบวนการทางความคิดจนกลายเป็นอุปนิสัย ดังเช่นอุปนิสัยที่ 7 คือการลับเลื่อยให้

คมอยู่เสมอ หรือการสอดแทรกกรณีศึกษาที่มีจุดประสงค์ให้นักศึกษารู้จักการเจรจาต่อรอง เพราะหลักการของการเจรจาต่อรองนั้นคือการหาแนวทางร่วมกันที่สามารถยอมรับได้ทั้งสองฝ่าย

5. คณะสังคมศาสตร์ควรจัดทำโครงการการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษาอย่างมีแบบแผน และควรส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีงามระหว่างรุ่นพี่-รุ่นน้อง และดำรงกิจกรรมนั้นไว้สืบไป เช่น กิจกรรม “ราวิง ราวง วัฒนธรรมสร้างสรรค์ ไร่แอลกอฮอล์” เพื่อเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องในสถาบัน เพื่อให้เกิดความรักใคร่กลมเกลียว พร้อมทั้งยังเสนอทิศทางการจัดงานแนวใหม่ในสถานศึกษา คือการไม่มีการบริโภคแอลกอฮอล์ และคณะสังคมศาสตร์ควรมีการจัดทำแผนโครงการการจัดกิจกรรม โดยแบ่งออกตามความเหมาะสมของการเรียนการสอนและชั้นปีที่กำลังศึกษา เพื่อเป็นการเพิ่มระดับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ดังนี้

ชั้นปีที่ 1 ควรจัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม การละลายพฤติกรรม การใช้ชีวิตร่วมกับคนหมู่มาก เช่น กิจกรรมรับน้องใหม่ กิจกรรมค่ายพี่-น้อง สถานสัมพันธ์

ชั้นปีที่ 2 ควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม และการทำงานร่วมกัน เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกฝนการใช้ชีวิตร่วมกัน และปรองดองกันในหมู่คณะ การจัดกิจกรรมค่ายข้างแรมนอกคณะ และค่ายคุณธรรม

ชั้นปีที่ 3 ควรจัดกิจกรรมที่เน้นเกี่ยวกับการแก้ปัญหา เนื่องจากเป็นช่วงสำคัญของชีวิตมหาวิทยาลัยสำหรับนักศึกษาที่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับรุ่นน้อง กิจกรรมที่ทางคณะควรจัดจึงควรเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการแสดงออกถึงความเป็นผู้นำ และกระตุ้นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

ชั้นปีที่ 4 ซึ่งเป็นช่วงที่สำคัญของการจะก้าวออกจากชีวิตนักศึกษาไปเป็นวัยทำงาน กิจกรรมที่ควรส่งเสริมจึงควรอยู่ในรูปแบบของกิจกรรมที่สร้างนิสัยให้นักศึกษามีความสุขุมเป็นผู้ใหญ่ มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวควรอยู่ในรูปแบบของการจัดสัมมนา การอบรมพัฒนาเพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อสังคมและส่วนรวม

6. คณะสังคมศาสตร์ควรให้ความสำคัญกับการปลูกฝังและการสรรหากิจกรรมเพื่อเพิ่มระดับ 7 อุปนิสัยสำหรับทรงประสิทธิภาพยิ่งตั้งแต่แรกเริ่มที่รับนักศึกษาเข้ามาเพื่อศึกษาต่อในชั้นปีที่ 1 และมีการติดตามผลของระดับอุปนิสัยของนักศึกษาเมื่อนักศึกษามีการเลื่อนระดับชั้นขึ้นไปเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ตามลำดับ การติดตามผลอาจทำได้โดยการให้นักศึกษาตอบแบบสอบถาม แต่เมื่อมีการวัดผลซ้ำก็จำเป็นต้องเปลี่ยนแบบสอบถามเนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามคือนักศึกษากลุ่มเดิม แล้วจึงนำผลการติดตามมาเปรียบเทียบเพื่อให้ทราบว่าการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของคณะนั้นเหมาะสมต่อการเพิ่มระดับอุปนิสัยของนักศึกษาหรือไม่

ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1. จากการที่คณะสังคมศาสตร์มีการส่งเสริมและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการปลูกฝัง 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ดังนั้นอาจารย์คณะสังคมศาสตร์จึงควรตอบรับนโยบายของทางคณะด้วยการปลูกฝังให้นักศึกษารู้จักการวางแผนชีวิต โดยเริ่มตั้งแต่ช่วงระยะเวลาสั้น ๆ เช่น ในแต่ละรายวิชา เมื่อเริ่มมีการเรียนการสอนของแต่ละภาคการศึกษา อาจารย์จะมอบหมายให้นักศึกษามีการส่งรายงานความก้าวหน้าของภาระงานที่มอบหมายให้ไปเป็นประจำทุกสัปดาห์ โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้นักศึกษาสามารถวางแผนและกะประมาณได้ว่าควรจะทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาเท่าใด และมองเห็นภาพรวมตั้งแต่เริ่มต้นทำงานว่าต้องทำอะไรบ้าง

2. อาจารย์ควรมีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประยุกต์และปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับนักศึกษา โดยก่อนเริ่มทำการเรียนการสอน หากอาจารย์ต้องการรู้ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อตนเอง ผู้อื่น หรือแม้กระทั่งกระบวนวิชา อาจารย์ควรให้นักศึกษาทำแบบทดสอบประเมินตนเอง และเมื่ออาจารย์ทราบถึงแนวโน้มของทัศนคติและความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนวิชาแล้ว อาจารย์ก็ควรนำผลที่ได้นั้นมาปรับให้เข้ากับรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนักศึกษา เช่น หากแนวโน้มของนักศึกษานั้นชอบการทำกิจกรรมมากกว่าการนั่งฟังบรรยาย การจัดกิจกรรมภายในห้องเรียนอาจจะมีประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้ของนักศึกษามากกว่า เช่น การเล่นเกมตอบคำถาม เมื่อนักศึกษามีความสุขกับการเรียนรู้ภายในห้องเรียนแล้ว ก็จะส่งผลต่อระดับอุปนิสัยของนักศึกษาโดยเฉพาะอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์

3. อาจารย์ควรมีส่วนช่วยในการพัฒนาระดับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง โดยเฉพาะกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว และกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม เนื่องจากสองกลุ่มอุปนิสัยนี้สามารถพัฒนาได้หากมีการจัดทำแบบแผนการเรียนการสอนที่เหมาะสม เช่น การแบ่งสัดส่วนการทำกิจกรรมเดี่ยวและกิจกรรมกลุ่ม โดยอาจารย์อาจจะให้น้ำหนักความสำคัญกับการทำกิจกรรมแบบกลุ่มมากขึ้น เพื่อให้นักศึกษาเห็นความสำคัญในการเอาชนะใจตนเองและเอาชนะใจผู้อื่นไปในตัว

ข้อเสนอแนะสำหรับนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1. จากการศึกษาที่พบว่า นักศึกษาที่ไม่เคยทำงานพิเศษและไม่มีรายได้เสริมมีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์และระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตนมากกว่านักศึกษาที่เคยทำงานพิเศษและมีรายได้เสริม ซึ่งอาจเกิดจากการที่นักศึกษาเกิดความเครียดจากการที่ต้องทำสองสิ่งในเวลาเดียวกัน คือ เรียนและทำงาน ดังนั้นนักศึกษาควรที่จะต้องรู้จักประเมินตัวเอง รู้ว่าขีดจำกัดของตนเองอยู่ที่ใด เพื่อไม่เป็นการกดดันตนเองจนเกิดความเครียดและส่งผลกระทบต่อดำรงชีวิต และต้องรู้จักลำดับความสำคัญว่าสิ่งใดสำคัญและควรทำก่อน เพื่อให้การทำสองสิ่งร่วมกันนี้เป็นไปอย่างปกติและไม่ก่อให้เกิดความกดดันทางสภาวะอารมณ์

2. นักศึกษาควรมีการเริ่มหัดเขียนไดอารี่ โดยหมั่นเขียนเป็นประจำและมีการจดบันทึกเป้าหมายที่ต้องการทำให้สำเร็จลงในไดอารี่ การจัดทำ check list ไว้สำหรับตรวจเช็คเป้าหมายใดที่ทำได้สำเร็จไปแล้วบ้าง การกระทำดังกล่าวนอกจากจะเป็นการพัฒนาในระดับอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจแล้ว ยังเป็นการก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งจะเกิดขึ้นเสมอหลังจากทำการใด ๆ สำเร็จเสร็จสิ้นลุล่วง

3. นักศึกษาควรมีการฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ ทั้งในด้านการศึกษาและการดำรงชีวิต เพื่อให้ความสมดุลในการดำเนินชีวิตดำเนินไปอย่างเป็นรูปแบบ นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาอุปนิสัยในส่วนของการควบคุมชีวิตตนเอง เช่น การจัดทำตารางการวางแผนชีวิตเป็นรายสัปดาห์ โดยระบุทั้งสิ่งที่ต้องทำ ทั้งชีวิตส่วนตัวและเรื่องงาน โดยเริ่มจากจุดหมายเล็ก ๆ เช่น การจัดทำตารางเวลาการอ่านหนังสือ ซึ่งนอกจากจะส่งผลดีต่อระดับผลการเรียนแล้ว ยังส่งผลดีต่อการฝึกฝนการควบคุมตนเองและความมีสมาธิ ซึ่งจะส่งผลต่อระดับอุปนิสัยที่เพิ่มขึ้น

4. นอกจากจะมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางคณะจัดให้แล้ว นักศึกษายังควรตระหนักถึงการอยู่ร่วมกันในสังคมว่ามนุษย์ไม่สามารถใช้ชีวิตอยู่ด้วยตัวคนเดียวได้เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม นักศึกษาจึงควรเห็นความสำคัญของกิจกรรมที่ทางคณะจัดให้และเข้าร่วมกิจกรรมอย่างเต็มที่ เพื่อพัฒนาจิตใจในแง่ของการคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน เป็นการพัฒนาระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคมอีกทางหนึ่ง